

А. І. Матвіюк

Малі Загайці

МАЛІ ЗАГАЙЦІ – село Шумського району Тернопільської області. Підпорядк. Великозагайців. сільс. раді. Знаходиться на малій р. Вілійка (бас. Горині та Дніпра), за 100 км від обл. центру, за 17 км від райцентру та за 25 км від залізнич. ст. Ланівці. Пл. 2,24 км². За переписом насел. 2001, проживали 279, станом на 2016 – 216 осіб; переважно українці. Виявлено артефакти пізнього палеоліту. М. З. відомі від 1625, коли закладено Загаєцький святого Іоана Милостивого монастир (нині УПЦ МП; церк. споруди є пам'ятками архітектури нац. значення). Його фундаторка – православна поміщиця І. Ярмолинська. На думку дослідників, тут також був замок. Донині збереглися назви сільс. урочищ Хмелище, Поповецький став, Сидорівка (Замчище), Ступний став. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. У серед. 17 ст. відбувся бій між козац. і татар. загонами. Після Люблін. унії 1569 навколишні землі знаходилися в складі Польщі, після 2-го поділу якої у 1793 відійшли до Рос. імперії. Згодом – село Кременец. пов. Волин. губ. У 1-й пол. 19 ст. у монастирі діяли духовне училище та церк.-приход. школа. 1920–39 – у складі Польщі, від 1939 – УРСР. 1940–63 та від 1966 – село Шумського, 1963–66 – Кременец. р-нів. Від липня 1941 до березня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загони ОУН–УПА. Нині у М. З. – фельдшер.-акушер. пункт. Розвідано запаси крейди.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Петровський О., Мрига В. Культурна спадщина України: Загаєцький святого Іоанна Милостивого чоловічий монастир. Т., 2005.

Бібліографічний опис:

Малі Загайці / А. І. Матвіюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65846>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).